

2012. évi ... törvény

az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény módosításáról

1. §

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: ÁSZ tv.) 2. § (2) bekezdése a következők szerint módosul:

„(2) Az Állami Számvevőszék a költségvetésére vonatkozó javaslatát és a költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolóját maga állítja össze, és azt a Kormány változtatás nélkül terjeszti be a központi költségvetésről, illetve az annak végrehajtásáról szóló törvényjavaslat részeként az Országgyűlésnek.”

2. §

Az ÁSZ tv. 5. § (2) bekezdése a következők szerint módosul:

„Az Állami Számvevőszék az államháztartás gazdálkodásának ellenőrzése keretében ellenőrzi a központi költségvetés szerkezeti rendjébe tartozó fejezetek működését, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és az elkülönített állami pénzalapoknak a felhasználását.”

3. §

Az ÁSZ tv. 5. § (4) bekezdése a következők szerint módosul:

„(4) Az Állami Számvevőszék a nemzeti vagyon kezelésének ellenőrzése keretében

- ellenőrzi a kormányzati szektor körébe tartozó vagyon kezelését, a vagyonnal való gazdálkodást, az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyonérték-megőrző és vagyongyarapító tevékenységét, a kormányzati szektor körébe tartozó vagyon elidegenítésére, illetve megterhelésére vonatkozó szabályok betartását;
- ellenőrizheti az állami vagy önkormányzati tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyongazdálkodását.”

4. §

Az ÁSZ tv. 5. § (7) bekezdése a következők szerint módosul:

„(7) Az Állami Számvevőszék ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtásáról készített zárszámadást. Az ellenőrzés eredményéről az Állami Számvevőszék – az általa is elfogadott nemzetközi szakmai szabályok (standardok) szerint – véleményt alkot (megbízhatósági nyilatkozatot tesz). A központi költségvetés végrehajtásának ellenőrzése keretében az Állami Számvevőszék ellenőrzése kiterjed

- a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai költségvetésének végrehajtásáról készített zárszámadásra és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak a pénzügyi beszámolójára,
- az elkülönített állami pénzalapok költségvetésének végrehajtásáról készített zárszámadásra.”

5. §

Az ÁSZ tv. 5. § (8) bekezdése a következők szerint módosul:

„(8) Az Állami Számvevőszék ellenőrzi az állami adóhatóság, valamint a vámhatóság tevékenységét.”

6. §

Az ÁSZ tv. 23. § (1) bekezdése a következők szerint módosul:

„(1) Az Állami Számvevőszék az általa végzett ellenőrzések szakmai szabályait, módszereit – az elfogadott nemzetközi szakmai szabályok szerint – maga alakítja ki, a kialakított szabályokat nyilvánosságra hozza.”

7. §

Ez a törvény a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba és az azt követő napon hatályát veszti.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

A törvényjavaslat egyik célja, hogy megoldást találjon a helyi önkormányzatok külső (független) pénzügyi ellenőrzése terén évtizedek óta fennálló elszámoltatási (szabályozási és ellenőrzési) problémára, ami az új önkormányzati és az új államháztartási törvény megalkotásával a korábbinál is élesebben merül fel. (A magyar helyi önkormányzatok döntő többségénél - mintegy háromnegyedénél: a kisebbeknél, ahol a törvény független könyvvizsgáló megbízását nem írta elő - két évtizede ellenőrizetlenek a zárszámadások. A nagyobbaknál eddig kötelező volt független könyvvizsgáló megbízása, a hatályos törvények ezt azonban már nem írják elő.) Az Állami Számvevőszék elnöke - K/3780/1 sz. válaszában - közölte, hogy az ÁSZ nem fogja a helyi önkormányzatok éves pénzügyi beszámolóit auditálni. Európában ez nem is számvevőszéki, hanem központi (vagy tartományi) kormányzati feladat, aminek az ellátása a múlt század közepéig Magyarországon is a Kormány (a Belügyminisztérium számvevősége) kötelezettsége volt. (Az ÁSZ évente 100-150 helyi önkormányzatnál végez valamiféle ellenőrzést, ami nem terjed ki az éves pénzügyi beszámolók - zárszámadás - auditálására.) A helyi önkormányzatok külső (független) pénzügyi ellenőrzését ezért - hasonlóképpen a törvényességi ellenőrzésükhöz - központi (belügyi) kormányzati feladat-és hatáskörbe szükséges utalni.

Erőforrásainak, költségvetési támogatásának mintegy egyharmadát használta az elmúlt időszakban az ÁSZ az államháztartás helyi szintjének, illetőleg a központi költségvetés önkormányzati fejezetének az ellenőrzésére. Magyarországon az ÁSZ az egyetlen olyan központi költségvetési szerv, amelynek a - nem csökkenthető - támogatását törvény garantálja. Ez a garancia a nemzetközi gyakorlatban ismeretlen, válság-időszakban pedig megmagyarázhatatlan. Tértől és időtől függetlenül nem lehet garantálni semmilyen állami szerv támogatását sem

A javaslat másik fő célja a számvevőszéki ellenőrzés kiterjesztése a kormányzati szektor egészére. Az uniós statisztika szerint meghatározott kormányzati szektor nagyobb szervezeti kör, mint az államháztartás. Előbbibe mindazon szervezetek beletartoznak, amelyek közjavakat állítanak elő, és/vagy részt vesznek a nemzeti jövedelem és a nemzeti vagyon elosztásában, irányításukat kormányzati szervek végzik. Olyan jelentős szervezetek tartoznak ide, mint a MÁV-START Zrt., az Állami Autópálya Kezelő Zrt., az Államadósság Kezelő Központ Zrt. vagy a Művészetek Palotája Kulturális Szolgáltató (MÜPA) Kft., a Nemzeti Színház Zrt., a Nemzeti Média-és Hírközlési Hatóság, továbbá a kormány által irányított (finanszírozott) közalapítványok és bizonyos közhasznú társaságok.

A javaslat célja végül, hogy törvény deklarálja az elszámoltatásnak azt a követelményét, ami szerint a közpénzek és a közvagyon használatának független ellenőrzését Magyarországon a nemzetközileg elfogadott szakmai szabályok - az IFAC/INTOSAI standardok - szerint kell végezni. Ezek előírják, hogy a számvevőszékek a kormány éves pénzügyi beszámolóját, a zárszámadás egészét auditálják, és az ellenőrzés eredményéről független szakvéleményt (megbízhatósági nyilatkozatot) adjanak. Magyarországon is törvényben kell kimondani azt a követelményt, ami szerint a közpénzek ellenőrzése az általánosan elfogadott elvek és módszerek szerint történik.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

„Tértől és időtől függetlenül” nem lehet egyetlen költségvetési szervre vonatkozóan sem olyan hatályos garanciális szabályt előírni, ami szerint *„Az Állami Számvevőszék költségvetését úgy kell megállapítani, hogy ne legyen kevesebb az előző évi központi költségvetésben megállapított összegnél”*, ezért ezt az előírást a hatályos számvevőszéki törvényből indokolt törölni.

A 2. §-hoz

A *„helyi önkormányzatok és a kisebbségi önkormányzatok, továbbá ezek társulásai gazdálkodását,”* valamint az arról szóló zárszámadást – az európai gyakorlatnak és az egykori magyar megoldásnak megfelelően - nem a számvevőszéknek, hanem a központi (belügyi) kormánynak kell ellenőriznie.

A 3. §-hoz

Az állami vagyon számvevőszéki ellenőrzésének nem csak az államháztartásra, hanem a kormányzati szektor egészére ki kell terjednie. Ezt a követelményt a hatályos törvény nem érvényesíti, ezért indokolt a jelenlegi előírás módosítása.

A 4. §-hoz

Az ÁSZ által végzett pénzügyi ellenőrzés eredményét – amint az elemi beszámolók egy szűkebb körében jelenleg is történik – a zárszámadás egészére vonatkozóan (megbízhatósági nyilatkozat formájában) is deklarálni szükséges.

Az 5. §-hoz

A *„helyi önkormányzatok adóztatási és egyéb bevételszerző tevékenységét”* – amennyiben indokoltnak tartja – a központi kormányzat ellenőrizheti.

A 6. §-hoz

A törvény mondja ki, hogy – a számvevőszéki ellenőrzés függetlenségének sérelme nélkül – az ellenőrzés módszereit, eljárásait a nemzetköz (INTOSAI) standardok figyelembe vételével kell kidolgozni és alkalmazni.

A 7. §-hoz

Hatályba léptető és deregulációs rendelkezés.

Dr. Nyikos László
országgyűlési képviselő

Képviselői önálló indítvány

Dr. Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Mellékelten – a Házsabály 85. § (2) bekezdés d) pontja alapján – benyújtom az **Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat indokolását csatolom.

Budapest, 2012. január 27.

Tisztelettel:

Dr. Nyikos László
Jobbik